Այս ըսելով, աչքերը երկինք վերցուց, և իբրև Աստուծմէ լուսաւորեալ մարգարէ մը գոչեց. «Այս է ահա ամէն զաղտնեաց վերջին լուծումը, կենաց և մահու, երջանկութեան և թըշուառութեան . . . ինծի ալ, Աստուծոյ բարկութե զաւազանը ինծի ալ հասաւ. ես ալ ճակցես և մէկ որդիէս զրկուեցայ: Այս ցուրտ հողը նոյնպէս իմ սիրելեացս դիակունքն ալ ծածկեց: Բայց սակայն գտայ ես իմ մխիթարութիւնս այն յաւիտենական զաղտնի բառին մէջ, է Աստուած»: — Այն վայրկենէն զիս տագնապող յուսահատութեան ցնորքները անհետացան վրայէս: Երախտագէտ սրտով համբուրեցի կնոջ ձեռքը՝ որ մըխիթարութեանս և լուսաւորութեանս պատճառ եղաւ, և սիրոս յուսահատ ծերունւոյն դէմ զայրոյթ մը զգաց: Դարձայ արհամարհանօք ծերունւոյն անունը հարցուցի. պատասխան տուաւ ծերը. Ես Գիտութիւն կը կոչուիմ: Դարձայ կնոջ անունն ալ հարցուցի, և իմացայ թէ Հաւատք էր անոր անունը: Յետոյ իւր վերարկուաը ծածկեց զիս Հաւատքը, և անկէ վերջը յուսահատութե խորհուրդները չմօտեցան ինծի այդ սուրբ վահանին հովանւոյն տակ: Ուստի անկէ ետև հանգստութիւնը, երջանկութիւնը և խաղաղութիւնը իմ բաժինս եղան:

ՄԱՆՐ ԳԻՏԵԼԻՔ

Թունուզի հրեայ կանանց գիրութիւնը: — Տաճկարեւելեան երկիրներու մէջ գիրութիւնը գեղեցկութեան անհրաժեշտ մասը կը սեպուի, և այն աղջիկները որ զանց կ'ընեն այս առանց որոյ ոչ պայմանն՝ շատ դժուարաւ կրնան էրիկ մը գտնալ: Թունուզի Հրեայք ալ մըսլիմանաց սովորութիւններուն մեծ մասըն ընդունած են, և թերևս գիրութե կողմանէ իրենցմէ աւելի նախանձաւոր ըլլան: Երբոր աղջիկ մը հարսնացու կ'ըլլայ, սովորութիւն է որ հարսնիքէն քառասուն օր առաջ կը գիրցնեն զինքը. թող չեն տար որ դուրս ելլէ, այլ կը փակեն մութ և զով սենեկի մը մէջ, շատ կը խմցընեն և երկայն ատեն կը քնացնեն. կէս գիշերուն մայրը կ'արթնցնէ զինքը և զօրաւոր ու մեղէն գնտակներ կը կերցնէ, որոնք շինուած են իւղային բուսոց հատիկներէ, նման Եւրոպա սագերուն կերածին: Թէ որ քառասուն օրէն ետքը նշանուածը նիհար գտնէ զինքը, ծնողքը տասնուհինգ օր ալ կը շարունակեն նոյն ոճը, խեղճ աղջիկը մեռցնելու վտանգաւ: Այս կերպով եղած գիրութիւնը չկորսուիր, կ'ըսեն Արաբացիք:

Կանայք սրունքնին և թևերնին ոսկիէ կամ արծաթէ մեծամեծ օղակներ կը կրեն. եթէ նշանուած օրիորդը այրի կամ ամուսնէն բաժնուած մարդու մը պիտի տրուի, իրեն կ'անցընեն առաջին կնկան օղակները և այնպէս կը բռնեն որ ապարանջաններուն մեծութիւնը լեցընելու չափ հաստընան թևերն ու սրունքները: Դիւրին բան չէ այս գործողութիւնս, որովհետև շատ անգամ վըտիտ կին մը բոլորովին տարբեր կազմուած ունեցող կնկան կը յաջորդէ. կ'ըսուի ալ որ կնիկներէն ոմանք այս փափաքելի գիրութեան հասնելու համար շան լակոտներ կ'ուտեն, որ ամենազօրաւոր միջոց կը սեպուի. ուրիշները միայն սոսամի կ'ուտեն, քանը չորս ժամուան վրայ քսանուիրեք ժամ կը քնանան, և ջանալով ջանալով՝ ամենէն աւելի ըմբոստ բնութեան ալ կը յաղթեն:

ՎԵՆԵՏԻԿ Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐԲՈՑ ՂԱԶԱՐՈՒ